



# Kwaliteitskader

Vorbereiding en screening  
in de pleegzorg

## Inhoud

Algemeen	3
1 Reikwijdte kwaliteitskader	4
2 Wettelijke criteria screening	4
3 Landelijke criteria	6
4 Aanvullende criteria	8
5 Transparantie over screeningscriteria	8
6 Algemene voorwaarden	8
7 Voorbereidings- en screeningstraject	9
8 Voorbereiding	10
9 Screening	10
10 Het voorbereidings- en screeningstraject en de diversiteit in pleegzorg	11
11 Selectiebesluit	12
12 Jaarlijkse evaluatie en herhaling verzoek om afgifte nieuwe VGB	13
13 Herscreening bij wijzigingen met betrekking tot het pleeggezin	13

### Bijlage

Aanvraag- en toestemmingsformulier voor het inwinnen van informatie door de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) ten behoeve van de afgifte van een Verklaring van geen Bezwaar (VGB).

## Algemeen

De kracht van pleegzorg is het zo gewoon mogelijk opvoeden van kinderen in een particuliere gezinssituatie. Pleegouders zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse zorg en opvoeding, waarbij de Pleegzorgaanbieder de eindverantwoordelijkheid draagt. Dat vraagt onder andere een open en eerlijke samenwerkingsrelatie tussen pleegouders, ouders en de Pleegzorgaanbieder. Maar het vraagt ook een zorgvuldig proces van voorbereiding, screening en begeleiding van aanstaande pleegouders. De Pleegzorgaanbieders hebben er voor gekozen om gezamenlijk een kwaliteitskader te ontwikkelen dat dit proces beschrijft met als doel om duidelijkheid, transparantie en - waar mogelijk - eenduidigheid te brengen in het proces van voorbereiding en screening in de pleegzorg. Duidelijkheid, transparantie en eenduidigheid voor de organisaties zelf en haar medewerkers maar ook en misschien wel vooral voor de mensen die als pleegouder tijdelijk willen zorgen voor een kind van een ander. Daarbij hoort ook een tijdige en goede communicatie met hen over én gedurende het proces van voorbereiding en screening.

Dit kwaliteitskader, voor het eerst vastgesteld in 2011, dient als leidraad voor de Pleegzorgaanbieders voor een nadere concretisering van hun beleid. Binnen dit abstracte kwaliteitskader is ruimte voor maatwerk voor de individuele organisatie. De kwaliteit van de toepassing van het kwaliteitskader is geborgd via de eisen van de HKZ-certificering.

De voorbereiding en screening is een specialisme binnen de organisatie en maakt onlosmakelijk deel uit van het totale pleegzorgproces van de organisatie. Het is een complex proces dat continu in ontwikkeling is door bijvoorbeeld (juridische) ontwikkelingen in de zorg voor jeugd en maatschappelijke veranderingen zoals de visie op de positie van biologische ouders en de visie op veiligheid van pleegkinderen. De eerste versie van het kwaliteitskader is inmiddels meerdere keren geëvalueerd en aangepast. Daarbij zijn in de praktijk opgedane ervaringen meegenomen, maar ook relevante maatschappelijke, juridische en politieke ontwikkelingen, zoals decentralisatie van de zorg voor jeugd en daarmee de introductie van de Jeugdwet.

Het kader beperkt zich tot de doelgroep pleegouders en is daarmee niet van toepassing op gastouders en gezinshuisouders.

In het kwaliteitskader wordt gesproken over *aspirant pleegouders*. Hiermee worden alle pleegouders bedoeld die in het kader van netwerkpleegzorg, kindgericht geworven pleegzorg en bestandspleegzorg tijdelijk de verzorging en opvoeding voor een kind van een ander op zich willen nemen.

Het kwaliteitskader biedt duidelijkheid, transparantie en eenduidigheid voor de pleegzorgaanbieder en haar medewerkers, maar ook en misschien wel vooral voor de mensen die als pleegouder tijdelijk willen zorgen voor een kind van een ander.



## 1 Reikwijdte kwaliteitskader

De bepalingen in dit kwaliteitskader zijn van toepassing op de voorbereiding en screening van alle aspirant pleegouders met wie beoogd wordt een pleegcontract, als bedoeld in artikel 5.2 Jeugdwet, af te sluiten.

### Toelichting

Het kwaliteitskader is van toepassing op de screening van aspirant pleegouders die op basis van voltijd, deeltijd of crisis voor een pleegkind willen zorgen. Onder aspirant pleegouders worden alle pleegouders verstaan die een traject van voorbereiding en screening volgen, dus aspirant pleegouders in het kader van netwerkpleegzorg, kindgericht geworven pleegzorg en bestandspleegzorg.

De criteria uit het kader die worden gehanteerd zijn voor alle vormen van pleegzorg gelijk, maar per vorm kunnen accenten op bepaalde elementen worden gelegd. Bij netwerkpleegzorg en kindgericht geworven pleegzorg is er bijvoorbeeld meer aandacht voor de concrete situatie, namelijk: de opvoedingsmogelijkheden van deze pleegouders ten behoeve van dit specifieke pleegkind.

## 2 Wettelijke criteria screening

**a** De pleegouder heeft tenminste de leeftijd van eenentwintig jaren bereikt.

**b** Een pleegouder is niet tevens degene, die door de desbetreffende zorgaanbieder van pleegzorg is belast met de begeleiding van pleegouder(s).

**c** De pleegouder beschikt over een verklaring van geen bezwaar die voor de aanvang van de opvoeding en verzorging van een jeugdige is afgegeven door de Raad voor de Kinderbescherming, waaruit blijkt dat er geen sprake is van bezwarende feiten en omstandigheden voor het verzorgen en opvoeden van een pleegkind. Deze voorwaarde geldt tevens voor alle personen van twaalf jaar en ouder die als inwonenden op het adres van de pleegouder staan ingeschreven. De verklaring is vereist voor de aanvang van de opvoeding en verzorging van een jeugdige, voorafgaand aan de plaatsing van een eerste jeugdige, bij een wisseling van Pleegzorgaanbieder, bij de komst van nieuwe inwonenden en indien de pleegouder gedurende twee jaren geen pleegouder is geweest.

**d** De pleegouder heeft met goed gevolg een door de Pleegzorgaanbieder aangeboden voorbereidings- en selectietraject afgerond.

**e** Voorafgaand aan de plaatsing van een jeugdige in het gezin van de pleegouder beoordeelt de Pleegzorgaanbieder of de jeugdige in het gezin van de pleegouder kan worden geplaatst, gelet op de leeftijd en de problemen van de jeugdige, de samenstelling van het gezin van de pleegouder en de verwachte duur van de plaatsing van de jeugdige in het gezin van de pleegouder.

**f** Indien de aspirant pleegouder de jeugdige reeds verzorgt en opvoedt voorafgaand aan het sluiten van een pleegcontract dan kan, in afwijking tot hierboven genoemde punten c, d en e, aan de in die punten genoemde voorwaarden worden voldaan binnen dertien weken nadat een pleegcontract is gesloten, mits de betrokken Pleegzorgaanbieder daarbij oordeelt dat de verzorging en opvoeding van de jeugdige door betrokkene passend en veilig is voor een goede ontwikkeling van de jeugdige. De betrokkene heeft er recht op dat de Pleegzorgaanbieder binnen dertien weken na het sluiten van het pleegcontract vaststelt of aan de in de eerste volzin bedoelde voorwaarden is voldaan. Zodra tijdens die periode blijkt dat niet aan de voorwaarden zal worden voldaan, kan het pleegcontract onverwijld beëindigd worden.

### Toelichting

De screening van aspirant pleegouders valt onder het wettelijk kader van de Jeugdwet. Wettelijke criteria vormen een belangrijk deel van de basis van dit kwaliteitskader (zie artikel 5.1 van de Jeugdwet).

Een verklaring van geen bezwaar (VGB) van de Raad voor de Kinderbescherming is een onlosmakelijk onderdeel van en voorwaarde in de procedure van screening van aspirant pleegouders. Aan dit kwaliteitskader is een model *Aanvraag- en toestemmingsformulier voor het inwinnen van informatie door de Raad voor de Kinderbescherming ten behoeve van de afgifte van een Verklaring van geen bezwaar* toegevoegd. Deze machtiging wordt door aspirant pleegouders, bewoners van 12 jaar en ouder en een eventuele partner waarmee de aanvrager een lat-relatie heeft of mee is gehuwd/geregistreerd maar die niet op hetzelfde adres woont, ingevuld en ondertekend. Het formulier voor het verkrijgen van een VGB bevat alle onderwerpen waarover de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) gegevens nodig heeft om onderzoek te kunnen doen.

Bij het onderzoek in verband met de verklaring raadpleegt de RvdK de volgende gegevensbestanden voor alle bewoners op het pleegadres: de Basisregistratie Personen, het archief van de RvdK en het Justitieel Documentatie Systeem (JDS). Als dat van toepassing is, wordt ook gekeken naar de zogenoemde lat-relaties<sup>1</sup>. Deze personen wonen misschien niet op het pleegzorgadres, maar hebben (in de toekomst) mogelijk wel invloed op de opgroei- en opvoedsituatie van het pleegkind. De RvdK kan een VGB weigeren op basis van feiten uit het Justitieel Documentatie Systeem en/of het eigen archief. Dit gebeurt als blijkt dat het welzijn van het te plaatsen pleegkind in gevaar komt of kan komen, als de aspirant pleegouder verantwoordelijkheid krijgt voor zijn opvoeding of (tijdelijke) verzorging. Daarbij kijkt de RvdK naar gedragingen, mentaliteit en/of omstandigheden van (een van) de aspirant-pleegouders of van leden van het aspirant-pleeggezin.

Volgens de RvdK is er in beginsel een gevaar voor het welzijn van eventueel te plaatsen pleegkinderen, als sprake is geweest van:

- een veroordeling (of veroordelingen) voor misdrijven, zoals ernstige vermogensdelicten, geweldsdelicten, oplichtingmisdrijven en zedenmisdrijven;
- een veroordeling (of veroordelingen) voor overtredingen van zodanige aard en/of frequentie, die blijkt geeft van een gering verantwoordelijkheidsbesef bij betrokkene(n)
- geseponeerde zaken die een zodanige aard hebben dat kan worden aangenomen dat er een bijzonder risico is voor een pleegkind, zoals verdenking van zedenmisdrijven of kindermishandeling.

Als er sprake is van een veroordeling voor een zedenmisdrijf of kindermishandeling, dan weigert de RvdK in beginsel om een VGB af te geven. Heeft de RvdK het voornemen om geen VGB af te geven? Of is er twijfel over het wel of niet afgeven van een VGB? Dan nodigt de RvdK de aspirant pleegouder uit voor een gesprek om hierover een toelichting te geven en/of aanvullende informatie te vragen. De informatie die de aspirant pleegouder in het gesprek geeft, wordt dan meegewogen bij de beslissing over het wel of niet afgeven van een VGB.

Omdat de procedure in deze gevallen wat langere tijd vergt, wordt de Pleegzorgaanbieder hierover geïnformeerd. De Pleegzorgaanbieder weet dus dat er mogelijk sprake is van twijfel bij de RvdK.

Het kan voor de Pleegzorgaanbieder, in verband met de eigen screeningsprocedure van aspirant pleegouders en latere begeleiding, relevant zijn om te weten om welke reden de RvdK gesprekken heeft gevoerd c.q. informatie heeft opgevraagd voordat uiteindelijk een VGB wordt afgegeven. Door hierover met aspirant pleegouders in gesprek te gaan wordt dit een transparant onderdeel van de screeningsprocedure en kan het helpend zijn bij latere vormgeving van begeleiding op maat.

<sup>1</sup> Een lat-relatie is een liefdesrelatie waarbij twee partners ervoor kiezen geen gezamenlijke huishouding te voeren, maar apart te blijven wonen.

Wordt de VGB geweigerd? Dan ontvangen de aspirant pleegouders een gemotiveerd besluit over de weigering. Ook staat in dit besluit hoe hiertegen bezwaar gemaakt kan worden volgens de Algemene wet bestuursrecht.

Om te voorkomen dat personen die in het verleden door een Pleegzorgaanbieder als ongeschikt zijn beoordeeld, bij een andere Pleegzorgaanbieder worden ingezet, deelt de RvdK aan de Pleegzorgaanbieder mee of er al dan niet eerder voor betreffende aspirant pleegouder(s) een VGB is aangevraagd. Indien een aspirant pleegouder eerder bij een andere Pleegzorgaanbieder actief is geweest als pleegouder of de selectieprocedure bij een andere organisatie heeft doorlopen zonder positief resultaat, wordt dit bij de nieuwe organisatie bekend vanwege de kennis over een eerdere VGB-aanvraag. Deze organisatie vraagt vervolgens toestemming aan de aspirant pleegouder om informatie op te vragen bij de collega-organisatie. Indien een aspirant pleegouder hier niet mee akkoord gaat, kan dit voor de Pleegzorgaanbieder reden zijn om de procedure om pleegouder te worden stop te zetten, waardoor deze niet (opnieuw) als pleegouder kan fungeren.

Op het VGB-formulier moet worden ingevuld of er sprake is van netwerkpleegzorg of kindgericht geworven pleegzorg en of de minderjarige al bij de aspirant pleegouder woont. Met deze informatie weet de RvdK of er sprake is van een spoedeisendheid bij de behandeling van het formulier, omdat de minderjarige al bij de aspirant pleegouder woont of op korte termijn gaat wonen. Doet deze situatie zich voor dan worden de justitiële gegevens door de RvdK diezelfde dag geraadpleegd en vindt beoordeling plaats. Als blijkt dat de gegevens op het formulier niet compleet zijn wordt door de RvdK diezelfde dag contact gezocht met de Pleegzorgaanbieder om de ontbrekende gegevens te completeren.

### 3 Landelijke criteria

Het voorbereidings- en screeningstraject wordt gevormd door zes landelijke criteria op basis waarvan de beoordeling van aspirant pleegouders plaatsvindt:

**a** *Openheid & duidelijkheid, hieronder begrepen:*

- pleegouders onderhouden positieve contacten met pleegkinderen, de familie van pleegkinderen, burens, artsen, leerkrachten enzovoort.
- pleegouders kunnen luisteren, vragen stellen, problemen verduidelijken, praten zonder veroordelen enzovoort.
- pleegouders kunnen uitkomen voor hun gevoelens.

**b** *Samenwerken & delen van opvoederschap, hieronder begrepen:*

- pleegouders kunnen het opvoederschap delen met de ouders van het kind, zowel praktisch als gevoelsmatig.
- pleegouders kunnen werken met hulpverleners, zoals pleegzorgbegeleiders en medewerkers van wijkteams en gecertificeerde instellingen.

**c** *Jeugdigen helpen een positieve kijk op zichzelf te ontwikkelen, hieronder begrepen:*

- pleegouders helpen jeugdigen hun levensgeschiedenis te begrijpen.
- pleegouders helpen de jeugdige zich goed te voelen over zichzelf (wat er in het verleden ook gebeurd is).

**d** *Jeugdigen helpen hun gedrag te veranderen op basis van het versterken van de eigen krachten en het aanboren van talenten en mogelijkheden van de jeugdige, hieronder begrepen:*

- pleegouders doorbreken de cirkel van geweld en verwaarlozing waar veel jeugdigen in zitten.
- pleegouders geven de jeugdige positieve aandacht en stimuleren hen tot gewenst gedrag.

**e** Kunnen inschatten welke uitwerking het pleegouderschap op hun eigen situatie heeft, hieronder begrepen:

- pleegouders kunnen omgaan met veranderingen die in het gezin ontstaan.
- pleegouders kunnen omgaan met verlies.

**f** Veiligheid: het bieden van een veilige leefomgeving aan een pleegkind, hieronder begrepen:

- pleegouders zijn in staat om vanuit een stabiele gezinssituatie een veilige leefomgeving te creëren.
- Pleegouders zijn in staat om een gezonde seksuele ontwikkeling van jeugdigen te stimuleren, kunnen (eventueel met ondersteuning) omgaan met een (seksueel) traumatische voorgeschiedenis van een jeugdige en zijn in staat om adequaat te reageren op signalen van grensoverschrijdend gedrag en seksueel misbruik.

### Toelichting

Als aan het wettelijke criterium ten aanzien van leeftijd is voldaan, de aspirant pleegouder niet tevens degene is die door de desbetreffende Pleegzorgaanbieder is belast met de begeleiding van pleegouder(s) en er is een verklaring van de Raad voor de Kinderbescherming aangevraagd, start een voorbereidings- en screenings-traject bij de Pleegzorgaanbieder om te beoordelen of aspirant pleegouders aan de vierde wettelijke eis voldoen. Deze wettelijke eis is vertaald in zes landelijke criteria die in het traject worden meegenomen. De zes landelijke criteria kunnen door de Pleegzorgaanbieder worden uitgewerkt in een competentieprofiel voor pleegouders.

Van alle pleegouders wordt verwacht dat zij het pleegkind in zowel psychisch als fysiek opzicht een veilige leefomgeving kunnen bieden, waarbij in aanmerking wordt genomen het gedrag van de pleegouders zelf, het gedrag van hun omgeving, het vermogen van pleegouders om signalen van onveiligheid op te pakken en hierover te communiceren en de materiële voorzieningen die aanwezig zijn. Van de Pleegzorgaanbieders op hun beurt wordt verwacht om, in het kader van hun verantwoordelijkheid voor het bieden van een verantwoord pedagogisch klimaat, zicht te hebben op de veiligheid van pleegkinderen in pleeggezinnen<sup>1</sup>. Om te kunnen beoordelen of pleegouders in staat zijn en blijven een veilige leefomgeving te bieden, voert de Pleegzorgaanbieder periodiek, dat wil zeggen minimaal jaarlijks, een veiligheidscheck uit bij het pleeggezin thuis. Dit gebeurt met behulp van een vragenlijst waarmee de veiligheid in pleeggezinnen in kaart wordt gebracht en zo zoveel mogelijk te waarborgen. De veiligheidscheck dient onder andere als signaleringsmiddel voor onveilige situaties en als kapstok voor een open gesprek over een lastig thema.

Vanuit het perspectief van veiligheid wordt gedurende het voorbereidings- en screeningstraject op verschillende momenten met aspirant pleegouders ook uitdrukkelijk gesproken over seksualiteit, seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel misbruik<sup>2</sup>. Enerzijds vanuit de gedachte van voorbereiding van aspirant pleegouders op de mogelijke komst van een pleegkind met een traumatische seksuele voorgeschiedenis, maar zeker ook vanuit de verantwoordelijkheid van de Pleegzorgaanbieder voor de veiligheid van het pleegkind in het pleeggezin. Het spreekt vanzelf dat dit thema ook terugkomt in de begeleiding van pleegouders en de periodieke evaluatie van de pleeggezinplaatsing.

De inzet van het sociale netwerk van pleegouders biedt kansen om hen te ondersteunen, om sociale isolatie tegen te gaan en eventueel ook om ongewenste ontwikkelingen te signaleren. Het is daarom belangrijk om, indien mogelijk, de inzet van het netwerk al in het voorbereidings- en screeningstraject te benoemen en bespreken. Behulpzaam daarbij is bijvoorbeeld het samen met pleegouders maken van een genogram of ecogram, waarmee het netwerk van pleegouders in beeld kan worden gebracht, om van daaruit te bekijken wie de steunbronnen kunnen zijn van pleegouders.

<sup>1</sup> Notitie Inspectie jeugdzorg 'Veiligheid pleegkinderen in beeld. Stand van zaken van de verbeteringen door pleegzorgaanbieders naar aanleiding van eerder inspectieonderzoek', oktober 2010.

<sup>2</sup> Het thema seksualiteit en seksueel misbruik heeft nadrukkelijke aandacht gekregen naar aanleiding van het rapport van de Commissie Samson 'Omringd door zorg en toch niet veilig. Seksueel misbruik van door de overheid uit huis geplaatste kinderen 1945 tot heden' (2012). Zie in dit verband ook de Richtlijn Pleegzorg waarin wordt aangegeven dat het noodzakelijk is om in de screening en voorbereiding expliciet onderwerpen als veiligheid, seksualiteit, machtsrelaties en mishandeling te bespreken (<http://richtlijnenjeugdhulp.nl/pleegzorg>).

## 4 Aanvullende criteria

Naast de zes landelijke criteria op basis waarvan de beoordeling van aspirant pleegouders plaatsvindt kan de Pleegzorgaanbieder aanvullende criteria hanteren bij de voorbereiding en screening.

### Toelichting

Aanvullende criteria kunnen te maken hebben met een stabiele situatie binnen het pleeggezin en ingrijpende (levens)gebeurtenissen zoals verhuizing, kindervens of verandering van werkgever. Aanvullende criteria kunnen daarnaast voortvloeien uit de identiteit van de organisatie.

## 5 Transparantie over screeningscriteria

5.1 De Pleegzorgaanbieder maakt de wettelijke en landelijke criteria tijdig bekend aan aspirant pleegouders.

5.2 Indien de Pleegzorgaanbieder bij de screening gebruik maakt van aanvullende criteria, worden deze schriftelijk vastgesteld en eveneens tijdig kenbaar gemaakt aan aspirant pleegouders.

### Toelichting

Het is belangrijk dat aspirant pleegouders weten wat de criteria zijn die worden gebruikt bij de beoordeling van aspirant pleegouders. De Pleegzorgaanbieder maakt deze dan ook tijdig bekend aan hen. Dat kan op verschillende manieren, bijvoorbeeld via de website.

De Pleegzorgaanbieder stelt zelf de eigen aanvullende criteria vast. Transparantie en kenbaarheid gelden zeker ook voor deze criteria.

## 6 Algemene voorwaarden

6.1 De Pleegzorgaanbieder hanteert Algemene Voorwaarden.

6.2 Aspirant pleegouders die in aanmerking willen komen voor erkenning, gaan in de onderzoeksfase akkoord met de Algemene Voorwaarden.

### Toelichting

De Algemene Voorwaarden regelen de formele en juridische afspraken tussen pleegouders en de Pleegzorgaanbieder. De Algemene Voorwaarden bevatten bijvoorbeeld informatie over het opvragen van referenties en de mogelijkheid van het uitvoeren van een herscreening.



Aspirant pleegouders wordt gevraagd al tijdens het voorbereidings- en screeningstraject akkoord te gaan met de Algemene Voorwaarden. Als onderdeel van het proces dus.

Algemene Voorwaarden kunnen bij *aspirant* pleegouders zonder problemen worden aangeboden. Echter, bij reeds bestaande pleegzorgcontracten is dit lastiger. Dit heeft te maken met de eisen uit het algemeen contractenrecht in boek 6 Burgerlijk Wetboek. Met name aan de eis dat de pleegouders voor of uiterlijk tijdens het afsluiten van het contract op de hoogte moeten zijn gebracht van de Algemene Voorwaarden, wordt dan niet voldaan. Immers, deze contracten zijn reeds overeengekomen. Deze groep pleegouders kan daarom dus niet gehouden worden aan hetgeen is opgenomen in de Algemene Voorwaarden of verplicht worden deze te accepteren. Uiteraard kan pleegouders worden gevraagd de Algemene Voorwaarden alsnog te accepteren.

De wijze van akkoordverklaring (bijvoorbeeld door middel van ondertekening) gebeurt op de wijze zoals bij de betreffende organisatie gebruikelijk is. Hieraan worden in dit kwaliteitskader geen voorschriften verbonden.

## 7 Voorbereidings- en screeningstraject

**7.1** Het voorbereidings- en screeningstraject kent twee componenten: het principe van zelfselectie en bindende selectie door de Pleegzorgaanbieder.

**7.2** Het voorbereidings- en screeningstraject omvat de volgende onderdelen:

- |                              |  |                            |
|------------------------------|--|----------------------------|
| 1 Ontvangst informatiepakket | 3 (Groepsgewijs) Voorbereidingsprogramma | 5 Rapportage               |
| 2 Voorlichtingsbijeenkomst   | 4 Huisbezoeken                           | 6 Definitieve inschrijving |

### Toelichting

Het voorbereidings- en screeningstraject heeft de vorm van een 'trechter': van algemene informatie naar specifieke aspecten die de aspirant pleegouders op hun eigen leefsituatie kunnen betrekken. Onder het voorbereidings- en screeningstraject valt ook de component selectie. Screening is het doen van onderzoek, waarin men uiteindelijk komt tot een besluit tot selectie.

De eerste kennismaking met pleegzorg is informatief; op basis van de informatie kunnen aspirant pleegouders bepalen of pleegzorg mogelijk iets is voor hen en in hun leven past.

Per organisatie kan de organisatorische invulling van het traject, de volgorde of de benaming ervan verschillen. Een voorbeeld hiervan is de uitvoering van het voorbereidingsprogramma: dat kan groepsgewijs of op andere wijze. Kortom, differentiatie per organisatie is mogelijk. Hierin is de organisatie dan ook transparant.

Indien aspirant pleegouders eigen (en/of adoptie)kinderen hebben, is er in het traject nadrukkelijk aandacht voor deze kinderen. Bijvoorbeeld tijdens huisbezoeken.

Gezien de bijzondere, specifieke situatie bij netwerkpleegzorg en pleegzorg op basis van kindgerichte werving kan de volgorde of zwaarte van de in artikel 7.2 genoemde onderdelen verschillen ten opzichte van bestandspleegzorg. Een verschil is bijvoorbeeld dat de betrokkenen elkaar mogelijk al kennen, waardoor het mogelijk is om in een afstemmingsgesprek alle betrokkenen te spreken en te toetsen of er voldoende draagvlak is voor de plaatsing.

## 8 Voorbereiding

- 8.1 De Pleegzorgaanbieder stelt zijn eigen voorbereidingsprogramma vast, waarvan de wettelijke criteria uit artikel 2, de zes landelijke criteria uit artikel 3 en eventuele eigen aanvullende criteria onderdeel uitmaken.
- 8.2 Het doel en de inhoud van het voorbereidingsprogramma wordt tijdig kenbaar gemaakt aan de aspirant pleegouders.

### Toelichting

In de fase van voorbereiding komen de belangrijkste thema's aan de orde. Pleegkinderen hebben vaak al het nodige meegemaakt en moeten dit zien te verwerken. Hierbij hebben zij hulp nodig. Daarnaast zijn er (meestal) ouders en familie van het pleegkind in beeld waarmee een pleegouder te maken krijgt. Ook het feit dat een begeleider betrokken is die ondersteuning biedt en meekijkt is het waard om goed met elkaar te bespreken en bij stil te staan. En dan zijn er ook nog andere instanties waar de pleegouder mogelijk mee te maken krijgt en mee gaat samenwerken, zoals een Gecertificeerde Instelling. Deze en andere thema's komen niet alleen theoretisch maar ook praktisch in de vorm van oefeningen en opdrachten aan bod.

Het voorbereidingsprogramma is voor een deel gericht op zelfselectie, dat wil zeggen dat aspirant pleegouders in de loop van de voorbereiding ook zelf onderzoeken en daarmee tot het inzicht komen of zij voldoende draagkracht hebben.

## 9 Screening

- 9.1 Bij huisbezoeken wordt uitgebreid stilgestaan bij de leefsituatie, leefomgeving en achtergrond van de aspirant pleegouder.
- 9.2 De huisbezoeken worden afgelegd door de medewerkers van de Pleegzorgaanbieder die geheel of gedeeltelijk betrokken zijn bij de voorbereidingscursus.
- 9.3 Indien de medewerker dit noodzakelijk acht, kan in verband met de vraag naar de lichamelijke en geestelijke gesteldheid van de aspirant pleegouder, met toestemming van de aspirant pleegouder, een medisch adviseur of een behandelend arts worden geconsulteerd.
- 9.4 De medewerker vraagt met toestemming van de aspirant pleegouder één of meerdere referenties op van de aspirant pleegouder.

### Toelichting

De huisbezoeken worden afgelegd door de medewerkers van de Pleegzorgaanbieder die geheel of gedeeltelijk betrokken zijn bij de voorbereidingscursus. Op deze manier krijgen de medewerkers een goed beeld van de aspirant pleegouders en van hun leefsituatie en -omgeving.

De lichamelijke en geestelijke gesteldheid van de aspirant pleegouders is onderwerp van gesprek bij de huisbezoeken. Een medische verklaring is niet verplicht, maar bij twijfel kan, met toestemming van de aspirant pleegouder, een medisch adviseur of eventueel een behandelend arts worden geconsulteerd.

De medewerker van de Pleegzorgaanbieder die de screening uitvoert vraagt, met toestemming van de aspirant pleegouder, één of meerdere referenties op. Het heeft de voorkeur dat minimaal één van deze referenties is ingewonnen bij een persoon die beroepsmatig betrokken is bij de aspirant pleegouders, bijvoorbeeld bij een werkgever, leerkracht of huisarts. Referenties worden opgevraagd om een breder beeld te verkrijgen van de aspirant pleegouder, diens situatie en omgeving. Een blik van een derde die de pleegouder van nabij kent. Door standaard referenties op te vragen en dit ook als zodanig te communiceren naar aspirant pleegouders, wordt duidelijk gemaakt dat dit een standaard onderdeel is van het reguliere proces. Referenties worden niet enkel opgevraagd bij (vermoedens van) problemen. Hiermee wordt het onderwerp uit een negatieve sfeer gehaald.

De Pleegzorgaanbieder wil een goed beeld krijgen van de aspirant pleegouders en van hun leefsituatie en -omgeving.



## 10 Het voorbereidings- en screeningstraject en de diversiteit in pleegzorg

Bij het voorbereidings- en screeningstraject heeft de Pleegzorgaanbieder aandacht voor de culturele diversiteit van de samenleving in relatie tot de vraag naar pleegzorg.

### Toelichting

Door de discussie, de afgelopen jaren, over de rol van religie en de culturele achtergrond van kinderen binnen pleegzorg, heeft culturele diversiteit van pleegkinderen meer aandacht gekregen. Zo ook in het voorbereidings- en screeningstraject. Welke gevolgen de religie en cultuur hebben voor het dagelijks leven van de pleegouders wordt meegenomen in het gezinsonderzoek, tijdens de huisbezoeken en in het voorbereidingsprogramma. Tevens is er aandacht voor de culturele en religieuze achtergrond van ouders, kinderen en pleegouders in verband met de matching tussen ouders, kind en pleegouders.

## 11 Selectiebesluit

- 11.1 De Pleegzorgaanbieder neemt op basis van de verkregen informatie uit het voorbereidings- en selectietraject een weloverwogen besluit over de selectie van aspirant pleegouders.
- 11.2 Van het selectiebesluit worden de aspirant pleegouders schriftelijk en mondeling in kennis gesteld. Tevens ontvangen zij het onderzoeksrapport.
- 11.3 Bij een positief eindoordeel wordt een rapportage met pleegouderprofiel opgesteld.
- 11.4 Bij een afwijzing worden aspirant pleegouders schriftelijk geïnformeerd over de reden van afwijzing. Hierbij wordt aangegeven op basis van welke criteria tot afwijzing is besloten.

### Toelichting

Het selectietraject omvat voor een deel zelfselectie door aspirant pleegouders. Aspirant pleegouders kunnen zich te allen tijde zelf uit het proces terugtrekken. De Pleegzorgaanbieder heeft echter de uiteindelijke beslissingsbevoegdheid ten aanzien van de selectie.

Het zogenaamde selectiebesluit is een schriftelijk besluit. Bij een besluit tot afwijzing geeft de Pleegzorgaanbieder in haar besluit aan op basis van welke criteria tot afwijzing is besloten.

In geval niet wordt voldaan aan een of meerdere van de landelijke of aanvullende criteria - behoudens de wettelijke criteria uit artikel 2: deze zijn dwingend - worden de aspirant pleegouders in principe niet geaccepteerd. In dit geval vinden een of meerdere gesprekken plaats met de aspirant pleegouders, waarin de draagkracht-draaglastverhouding en/of de mogelijkheden van het aspirant pleeggezin worden besproken in relatie tot de behoeftes van een kind, de wensen van biologische ouders, maatschappelijke verantwoordelijkheid en de visie op pleegzorg van de Pleegzorgaanbieder. Op basis hiervan maakt de Pleegzorgaanbieder een weloverwogen afweging of het niet voldoen aan een of meerdere voorwaarden voldoende reden is voor afwijzing van de aspirant pleegouders.

Bij een positief eindoordeel - aspirant pleegouders willen verder en de Pleegzorgaanbieder acht hen geschikt - wordt een rapportage opgesteld waarin naast de kracht en de competenties van aspirant pleegouders ook de aandachtspunten worden beschreven. Deze rapportage dient als handreiking voor de matching en is richtinggevend voor de begeleiding bij een plaatsing.

Als pleegouders eenmaal zijn geaccepteerd door de Pleegzorgaanbieder, volgt niet altijd direct een plaatsing van een pleegkind. Matching is maatwerk, een zorgvuldig proces, en kan het vaak wat langer duren voordat er een match is tussen ouders, kind en pleegouders. Het is van belang dit aspect van pleegzorg tijdens het voorbereidings- en screeningstraject maar ook ná de acceptatie te (blijven) benadrukken, zodat pleegouders een realistische kijk hebben op het pleegouderschap en de concrete invulling ervan en weten dat het mogelijk enige tijd duurt voordat zij een pleegkind kunnen opnemen.

Voor pleegouders die enige tijd geen pleegkind hebben opgenomen en 'in de wacht staan', is het belangrijk te worden betrokken vanuit hun rol en te worden geïnformeerd. Zorg dat er binding en verbinding is en blijft tussen de pleegouders en de Pleegzorgaanbieder, bijvoorbeeld door middel van het organiseren van informatieavonden voor deze doelgroep of het koppelen van een medewerker aan pleegouders die tijdelijk geen pleegkind in huis hebben.

## 12 Jaarlijkse evaluatie en herhaling verzoek om afgifte nieuwe VGB

- 12.1** De Pleegzorgaanbieder voert jaarlijks minimaal één evaluatie van de pleeggezinplaatsing uit - waarvan een veiligheidscheck onderdeel uitmaakt - en legt deze vast. Indien door de pleegouder(s) dan wel de Pleegzorgaanbieder gewenst kan deze evaluatie vaker dan één keer per jaar plaatsvinden.
- 12.2** Indien de Pleegzorgaanbieder hiertoe aanleiding ziet, kan hij besluiten dat een nieuwe verklaring van geen bezwaar van de Raad voor de Kinderbescherming noodzakelijk is. Hiervoor is de toestemming vereist van de pleegouders.

### Toelichting

De veiligheid van pleegkinderen bij pleegouders wordt door Pleegzorgaanbieders vooropgesteld. In het kader van de verantwoordelijkheid die de Pleegzorgaanbieder hierin heeft, voert de organisatie bij de jaarlijkse evaluatie een veiligheidscheck uit. Deze vindt plaats bij de pleegouders thuis. In dat kader ziet/spreekt de pleegzorgbegeleider ook (met) het pleegkind, zonder aanwezigheid van de pleegouders. Een en ander uiteraard voor zover de leeftijd van het pleegkind dat toelaat. Het thema veiligheid is bij de Pleegzorgaanbieders integraal onderdeel van de begeleiding, zodat aandacht voor de veiligheid niet beperkt is tot eenmaal per jaar.

Bij de evaluatie van de pleeggezinplaatsing is nadrukkelijk oog voor de stabiliteit van de gezinssituatie en expliciete aandacht voor wijzigingen zoals scheiding, werkloosheid of ziekte. Dit komt overigens tot uitdrukking in de veiligheidscheck.

Indien de Pleegzorgaanbieder daartoe aanleiding ziet, kan zij besluiten dat een nieuwe verklaring van geen bezwaar van de Raad voor de Kinderbescherming gewenst is. Daarnaast is in ieder geval een nieuwe verklaring van geen bezwaar noodzakelijk als pleegouders langer dan twee jaar op een wachtlijst staan of de gezinssamenstelling van het pleeggezin verandert (bijvoorbeeld nieuwe gezinsleden).

## 13 Herscreening bij wijzigingen met betrekking tot het pleeggezin

- 13.1** De Pleegzorgaanbieder is verantwoordelijk voor de veiligheid van en geboden zorg aan pleegkinderen.
- 13.2** De Pleegzorgaanbieder kan, indien hij dit nodig acht in het belang van het pleegkind en diens veiligheid of indien er een wijziging in de gezinssituatie heeft plaatsgevonden, besluiten een herscreening uit te voeren.
- 13.3** Indien pleegouders hun aanbod van pleegzorgvorm wijzigen, kan een herscreening plaatsvinden door de Pleegzorgaanbieder.
- 13.4** Indien pleegouders verhuizen naar een andere regio en daarmee wisselen van Pleegzorgaanbieder en er is op dat moment geen sprake van een pleegzorgplaatsing, kan de Pleegzorgaanbieder in die regio besluiten de pleegouders opnieuw te screenen. Dit geldt eveneens als pleegouders van Pleegzorgaanbieder wisselen zonder dat er sprake is van een verhuizing.

- 13.5** In het geval als bedoeld in artikel 13.4 vraagt de Pleegzorgaanbieder met toestemming van de pleegouders informatie op bij de vorige Pleegzorgaanbieder.
- 13.6** Herscreening vindt, ongeacht pleegzorgvorm, plaats op basis van dezelfde uitgangspunten en criteria.
- 13.7** Het opvragen van een nieuwe verklaring van geen bezwaar van de Raad voor de Kinderbescherming kan onderdeel uitmaken van de herscreening als bedoeld onder lid 2 en 3.
- 13.8** De pleegouders zijn over de mogelijkheden van herscreening vooraf, dat wil zeggen bij het voorbereidings- en screeningstraject, geïnformeerd.

### Toelichting

De Pleegzorgaanbieder is verantwoordelijk voor de geboden zorg aan pleegkinderen. Vanuit dit perspectief moet de organisatie onder andere toezien op een pedagogisch verantwoorde en veilige leefomgeving. In het kader van deze verantwoordelijkheid voert de Pleegzorgaanbieder, als zij dit noodzakelijk acht, een herscreening uit. De Pleegzorgaanbieder zorgt er voor dat pleegouders van deze mogelijkheid tot herscreening op de hoogte zijn.

Aanleiding voor een herscreening kan zijn een verandering in het leven van het pleeggezin, bijvoorbeeld zwangerschap, ondergaan of opstarten van medische behandeling in verband met zwangerschap, langdurige of levensbedreigende ziekte, overlijden van een naast familielid, huwelijk, scheiding, samenwonen, of een wijziging van de omstandigheden zoals genoemd in de verschillende criteria uit dit kwaliteitskader. Herscreening gebeurt in ieder geval wanneer een pleegouder een nieuwe (LAT-)relatie heeft.

Hoewel bij het voorbereidings- en screeningstraject voor elke pleegzorgvorm wordt uitgegaan van dezelfde uitgangspunten en criteria, kan de weging van verschillende criteria verschillen. Daarom is het noodzakelijk om bij wijziging van pleegzorgvorm een herscreening uit te voeren.

De verkregen informatie genoemd in artikel 13.5 kan ertoe bijdragen dat herscreening achterwege wordt gelaten of in lichtere mate wordt uitgevoerd.

Het opnieuw aanvragen van een verklaring van geen bezwaar bij de Raad voor de Kinderbescherming kan onderdeel van uitmaken van de herscreening. In dit verband is het goed te benadrukken dat als pleegouders door bijvoorbeeld verhuizing wisselen van Pleegzorgaanbieder, op grond van artikel 5.1 Jeugdwet een nieuwe verklaring van geen bezwaar *moet* worden opgevraagd bij de Raad voor de Kinderbescherming.

Uitgangspunt bij pleegzorg is dat ieder pleegkind recht heeft op een pleeggezin en niet andersom. De Pleegzorgaanbieders hanteren allen het kwaliteitskader en beoordelen (aspirant) pleegouders dus op basis van dezelfde uitgangspunten en criteria. Pleegzorgaanbieders kunnen op grond van hun eigen verantwoordelijkheid voor de veiligheid van het pleegkind, aanvullende criteria en bijvoorbeeld op grond van visie of gewijzigde omstandigheden, besluiten een (gedeeltelijke) herscreening uit te voeren.



Uitgangspunt bij pleegzorg is dat ieder pleegkind recht heeft op een pleeggezin en niet andersom.

Bijlage →



## Formulier voor pleegzorgaanbieder

### **Aanvraag- en toestemmingsformulier voor het inwinnen van informatie door de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) ten behoeve van de afgifte van een Verklaring van geen Bezwaar (VGB).**

Ondergetekende(n) heeft/hebben zich aangemeld bij Pleegzorgaanbieder:

.....

voor het opnemen van een (netwerk<sup>1</sup>)pleegkind in hun gezin.

Bent u overgestapt naar een andere pleegzorgaanbieder: ja/nee (doorhalen wat niet van toepassing is)

In verband met de aanvraag van een VGB in de zin van artikel 5 lid 1 van de Jeugdwet geeft/geven ondergetekende(n):

- toestemming voor het inwinnen van informatie door de RvdK en
- verklaart/verklaren dat hij/zij kennis heeft/hebben genomen van de werkwijze zoals beschreven in de bijlage.

Om te beoordelen of een VGB kan worden afgegeven zal de RvdK van alle op het adres van ondergetekende(n) inwonenden vanaf 12 jaar oud de justitiële gegevens opvragen. Daarnaast vraagt de RvdK ook de justitiële gegevens op van een eventuele partner waarmee ondergetekende een latrelatie<sup>2</sup> heeft of mee is gehuwd/geregistreerd en die op een ander adres staat ingeschreven.

**Let op: als de aspirant pleegouders in het buitenland hebben gewoond, dienen zij zelf zorg te dragen voor een uittreksel uit het justitiële register van betreffende land(en) dan wel aan te tonen met bewijsstukken op welke wijze is getracht om een dergelijk uittreksel te verkrijgen wanneer dit niet is gelukt.**

Ook raadpleegt de RvdK het eigen archief om te zien of dit gegevens bevat die mogelijk een risico zouden kunnen vormen voor de veiligheid en welzijn van een pleegkind. Om die reden dient u ook de namen te vermelden van eventueel inwonende kinderen van 12 jaar en jonger.

### **Gaat het om het opnemen van een netwerkpleegkind?**

- Ja/nee.....

### **Gaat het om het opnemen van een pleegkind in het kader van kindgerichte werving?<sup>3</sup>**

- Ja/nee.....

---

<sup>1</sup> Een netwerkpleegkind is een kind van iemand uit uw familie of uit uw sociale netwerk dat u al kent.

<sup>2</sup> Een latrelatie is een liefdesrelatie waarbij twee partners ervoor kiezen geen gezamenlijke huishouding te voeren maar apart te blijven wonen.

<sup>3</sup> In geval van kindgericht geworven pleegzorg bent u gericht benaderd om pleegouder te worden van een specifiek kind, zonder dat u deel uitmaakt van de familie of sociale netwerk van het kind.



**Verblijft het kind al in uw gezin?**

- ja/nee .....
- sinds welke datum?: .....

**Gegevens pleegkind  
VROUW/MAN<sup>4</sup>**

Achternaam : \_\_\_\_\_  
Officiële voornaam/-namen : \_\_\_\_\_  
Geboortedatum en -plaats : \_\_\_\_\_  
Verblijfadres BRP : \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

**Aspirant-pleegouder(s):**

**VROUW/MAN<sup>5</sup>**

Geboortenaam<sup>6</sup> : \_\_\_\_\_  
Huwelijks/geregistreerde achternaam : \_\_\_\_\_  
Officiële voornaam/-namen : \_\_\_\_\_  
Geboortedatum en -plaats : \_\_\_\_\_  
  
Datum en handtekening : \_\_\_\_\_

**VROUW/MAN<sup>7</sup>**

Geboortenaam<sup>8</sup> : \_\_\_\_\_  
Huwelijks/geregistreerde naam : \_\_\_\_\_  
Officiële voornaam/-namen : \_\_\_\_\_  
Geboortedatum en -plaats : \_\_\_\_\_  
Datum en handtekening : \_\_\_\_\_

<sup>4</sup> Doorhalen wat niet van toepassing is

<sup>5</sup> Doorhalen wat niet van toepassing is.

<sup>6</sup> Indien u gehuwd of geregistreerd bent graag uw geboortenaam en uw huwelijks/geregistreerde naam (naam van uw partner).

<sup>7</sup> Doorhalen wat niet van toepassing is.

<sup>8</sup> Indien u gehuwd of geregistreerd bent, vult u dan uw geboortenaam en uw huwelijks/geregistreerde naam (naam van uw partner) in.





## ADRES

Adres, postcode en woonplaats: \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

Telefoonnummer : \_\_\_\_\_

## Heeft u in het buitenland gewoond?

(NB: na uw 18<sup>e</sup> en "gedurende minimaal een jaar")?

**Let op: als de aspirant pleegouders in het buitenland hebben gewoond, dienen zij zelf zorg te dragen voor een uittreksel uit het justitiële register van betreffende land(en) dan wel aan te tonen met bewijsstukken op welke wijze is getracht om een dergelijk uittreksel te verkrijgen wanneer dit niet is gelukt.**

Ja/nee: \_\_\_\_\_

- Wie: \_\_\_\_\_

- Waar: \_\_\_\_\_

- In welke periode(n): \_\_\_\_\_

## Latrelatie

Heeft u een latrelatie of bent u gehuwd/geregistreerd met een partner die op een ander adres staat ingeschreven, wilt u dan tevens de naam en het adres noteren van de persoon met wie u deze relatie heeft en deze persoon laten ondertekenen. Hiermee geeft deze persoon de RvdK toestemming justitiële gegevens over hem/haar op te vragen.

## MAN/VROUW <sup>9</sup>

Achternaam : \_\_\_\_\_

Officiële voornaam/-namen : \_\_\_\_\_

Geboortedatum en -plaats : \_\_\_\_\_

Adres, postcode en woonplaats: \_\_\_\_\_

Datum en handtekening : \_\_\_\_\_

<sup>9</sup> Doorhalen wat niet van toepassing is.



### **HUISGENOTEN EN KINDEREN VAN 12 JAAR EN OUDER**

Zijn er huisgenoten en/of kinderen van 12 jaar en ouder die op hetzelfde adres als de aspirant-pleegouder(s) voor de gemeentelijke basisadministratie staan ingeschreven of feitelijk wonen? Dan moeten zij ook tekenen voor het inwinnen van justitiële informatie.

#### **HUISGENOOT/KIND VAN 12 JAAR EN OUDER.**

Achternaam : \_\_\_\_\_

Officiële voornaam/-namen : \_\_\_\_\_

Geboortedatum en -plaats : \_\_\_\_\_

Eigen kind/pleegkind/anders : \_\_\_\_\_

Inwonend/uitwonend : \_\_\_\_\_

Datum en handtekening : \_\_\_\_\_

#### **HUISGENOOT/KIND VAN 12 JAAR EN OUDER**

Achternaam : \_\_\_\_\_

Officiële voornaam/-namen : \_\_\_\_\_

Geboortedatum en -plaats : \_\_\_\_\_

Eigen kind/pleegkind/anders : \_\_\_\_\_

Inwonend/uitwonend : \_\_\_\_\_

Datum en handtekening : \_\_\_\_\_

#### **HUISGENOOT/KIND VAN 12 JAAR EN OUDER**

Achternaam : \_\_\_\_\_

Officiële voornaam/-namen : \_\_\_\_\_

Geboortedatum en -plaats : \_\_\_\_\_

Eigen kind/pleegkind/anders : \_\_\_\_\_

Inwonend/uitwonend : \_\_\_\_\_

Datum en handtekening : \_\_\_\_\_



### **HUISGENOOT/KIND VAN 12 JAAR EN OUDER**

Achternaam : \_\_\_\_\_  
Officiële voornaam/namen : \_\_\_\_\_  
Geboortedatum en -plaats : \_\_\_\_\_  
Eigen kind/pleegkind/anders : \_\_\_\_\_  
Inwonend/uitwonend : \_\_\_\_\_  
Datum en handtekening : \_\_\_\_\_

### **HUISGENOTEN EN KINDEREN JONGER DAN 12 JAAR**

Zijn er huisgenoten en/of kinderen jonger dan 12 jaar die op hetzelfde adres als de aspirant-pleegouder(s) voor de Basisregistratie Personen staan ingeschreven of feitelijk wonen? Wilt u deze dan hieronder weergeven?

#### **KIND JONGER DAN 12 JAAR**

Achternaam : \_\_\_\_\_  
Officiële voornaam/-namen : \_\_\_\_\_  
Geboortedatum en -plaats : \_\_\_\_\_  
Eigen kind/pleegkind/anders: \_\_\_\_\_  
Inwonend/uitwonend : \_\_\_\_\_

#### **KIND JONGER DAN 12 JAAR**

Achternaam : \_\_\_\_\_  
Officiële voornaam/-namen : \_\_\_\_\_  
Geboortedatum en -plaats : \_\_\_\_\_  
Eigen kind/pleegkind/anders: \_\_\_\_\_  
Inwonend/uitwonend : \_\_\_\_\_

#### **KIND JONGER DAN 12 JAAR**

Achternaam : \_\_\_\_\_  
Officiële voornaam-/namen: \_\_\_\_\_  
Geboortedatum en -plaats : \_\_\_\_\_  
Eigen kind/pleegkind/anders : \_\_\_\_\_  
Inwonend/uitwonend : \_\_\_\_\_



**KIND JONGER DAN 12 JAAR**

Achternaam : \_\_\_\_\_

Officiële voornaam/-namen : \_\_\_\_\_

Geboortedatum en -plaats : \_\_\_\_\_

Eigen kind/pleegkind/anders : \_\_\_\_\_

Inwonend/uitwonend : \_\_\_\_\_



## **BIJLAGE**

### **Uitleg over de Verklaring van Geen Bezwaar**

Om als pleegouder een pleegkind te kunnen opnemen in uw gezin dient u te beschikken over een Verklaring van geen Bezwaar (VGB) afgegeven door de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK). De Jeugdwet schrijft dit voor in artikel 5 lid 1.

De Pleegzorgaanbieder zal de RvdK namens u verzoeken om een VGB af te geven.

Om te beoordelen of een VGB kan worden afgegeven zal de RvdK informatie opvragen over alle personen vanaf 12 jaar oud die op uw adres wonen en/of ingeschreven staan en over een eventuele partner waarmee u een latrelatie heeft of waarmee u gehuwd/geregistreerd bent maar die op een ander adres woont/staat ingeschreven.

Om ervoor te zorgen dat de RvdK informatie over de juiste personen op kan vragen dient u dit formulier in te vullen en te ondertekenen. Dit formulier moet ondertekend zijn door alle op uw adres ingeschreven en/of wonende gezinsleden/huisgenoten van 12 jaar en ouder en daarnaast ook door een eventuele (lat)relatie of partner die elders staat ingeschreven. Zij geven daarmee toestemming voor het opvragen van hun justitiële gegevens door de RvdK.

#### **Welke informatie vraagt de RvdK op?**

Om te beoordelen of een VGB kan worden afgegeven zal de RvdK informatie opvragen over alle personen vanaf 12 jaar oud die op uw adres ingeschreven staan en/of wonen.

Daarnaast wordt ook gekeken naar personen waarmee u een (lat)relatie heeft of gehuwd/geregistreerd bent maar waarmee u niet samenwoont. Die wonen misschien niet op uw woonadres, maar die hebben (in de toekomst) mogelijk wel invloed op de opgroeisituatie van het pleegkind.

De RvdK raadpleegt informatie uit:

- de basisregistratie personen;
- het Justitieel Documentatie Systeem;
- het archief van de RvdK.

De RvdK krijgt hierdoor onder meer de beschikking over gegevens van alle strafzaken die de officier van justitie in behandeling heeft genomen. Dat zijn alle misdrijven en overtredingen. Ook als de behandeling niet tot een veroordeling leidde en ook als de behandeling meer dan vier jaar geleden plaatsvond.

Ook raadpleegt de RvdK het eigen archief om te zien of dit gegevens bevat die mogelijk een risico zouden kunnen vormen voor de veiligheid en welzijn van een pleegkind. Om die reden dient u ook de namen te vermelden van eventueel inwonende kinderen van 12 jaar en jonger.

Hebt u in het buitenland gewoond dan dient u er rekening mee te houden dat u zelf verantwoordelijk bent voor een origineel uittreksel uit de justitiële registers van het(de) betreffende land(en). Afhankelijk van het betreffende land kan dit veel tijd kosten, zet u daarom zo snel mogelijk alles in gang om de benodigde uittreksels te krijgen.

#### **Wanneer krijgt u geen VGB?**

De RvdK kan weigeren om een VGB af te geven op basis van feiten uit het Justitieel Documentatie Systeem en/of het eigen archief. Dit gebeurt als op basis daarvan blijkt dat het welzijn van het pleegkind in gevaar komt of kan komen, als u verantwoordelijkheid krijgt voor zijn opvoeding of (tijdelijke) verzorging.



Daarbij kijkt de RvdK naar gedragingen, mentaliteit en/of omstandigheden van (een van) de aspirant-pleegouders of van leden van het aspirant-pleeggezin, inclusief een eventuele latrelatie dan wel andere inwonenden die op uw adres staan ingeschreven.

Volgens de RvdK is er in beginsel een gevaar voor het welzijn van eventueel te plaatsen pleegkinderen, als sprake is geweest van:

- een veroordeling (of veroordelingen) voor misdrijven, zoals ernstige vermogensdelicten, geweldsdelicten, oplichtingmisdrijven en zedenmisdrijven;
- een veroordeling (of veroordelingen) voor overtredingen van zodanige aard en/of frequentie, die blijk geeft van een gering verantwoordelijkheidsbesef bij betrokkene(n);
- geseponeerde zaken die een zodanige aard hebben dat kan worden aangenomen dat er een bijzonder risico is voor een pleegkind, zoals verdenking van zedenmisdrijven of kindermishandeling.
  - Of wanneer informatie uit het eigen archief daar aanleiding toe geeft in het kader van eerdere contacten van de RvdK met het beoogde pleeggezin in verzorgings- of opvoedingsproblematiek.

Als er sprake is van een veroordeling voor een zedenmisdrijf of kindermishandeling, dan weigert de RvdK in beginsel om een VGB af te geven maar ook wanneer informatie uit het eigen archief daar aanleiding toe geeft kan de VGB geweigerd worden.

Heeft de RvdK het voornemen om geen VGB af te geven? Of is er twijfel over het wel of niet afgeven van een VGB? Dan nodigt de RvdK u uit voor een gesprek om hierover een toelichting te geven en/of aanvullende informatie te vragen. De informatie die u in het gesprek geeft, wordt dan mee gewogen bij de beslissing over het wel of niet afgeven van een VGB.

Wordt de VGB geweigerd? Dan ontvangt u een gemotiveerd besluit over de weigering. Ook staat in dit besluit hoe u hiertegen bezwaar kan maken.

### **Welke informatie geeft de RvdK?**

U ontvangt schriftelijk het rapport en het besluit van de RvdK.

De RvdK meldt aan de Pleegzorgaanbieder alleen het besluit of er wel of geen VGB wordt afgegeven. De Pleegzorgaanbieder ontvangt geen inhoudelijke informatie van de RvdK. Wanneer de RvdK het in het belang van het kind noodzakelijk acht om andere informatie te delen dan zal uw toestemming daarvoor gevraagd worden.

Als u eerder een VGB heeft aangevraagd, dan meldt de RvdK dat ook aan de Pleegzorgaanbieder met daarbij welk besluit er toen is genomen.

### **Wanneer hebt u een nieuwe VGB nodig?**

U heeft een nieuwe VGB van de RvdK nodig als:

- 1 er twee jaar of langer geen pleegkind in uw gezin was;
- 2 de gezinssamenstelling van uw pleeggezin verandert (bijvoorbeeld nieuwe gezinsleden en/of huisgenoten van 12 jaar en ouder die bij u komen wonen).

Daarnaast kan het ook zijn dat een nieuwe VGB door de pleegzorgaanbieder noodzakelijk wordt geacht in verband met een evaluatie van de pleeggezinplaatsing en/of herscreening door de pleegzorgaanbieder.